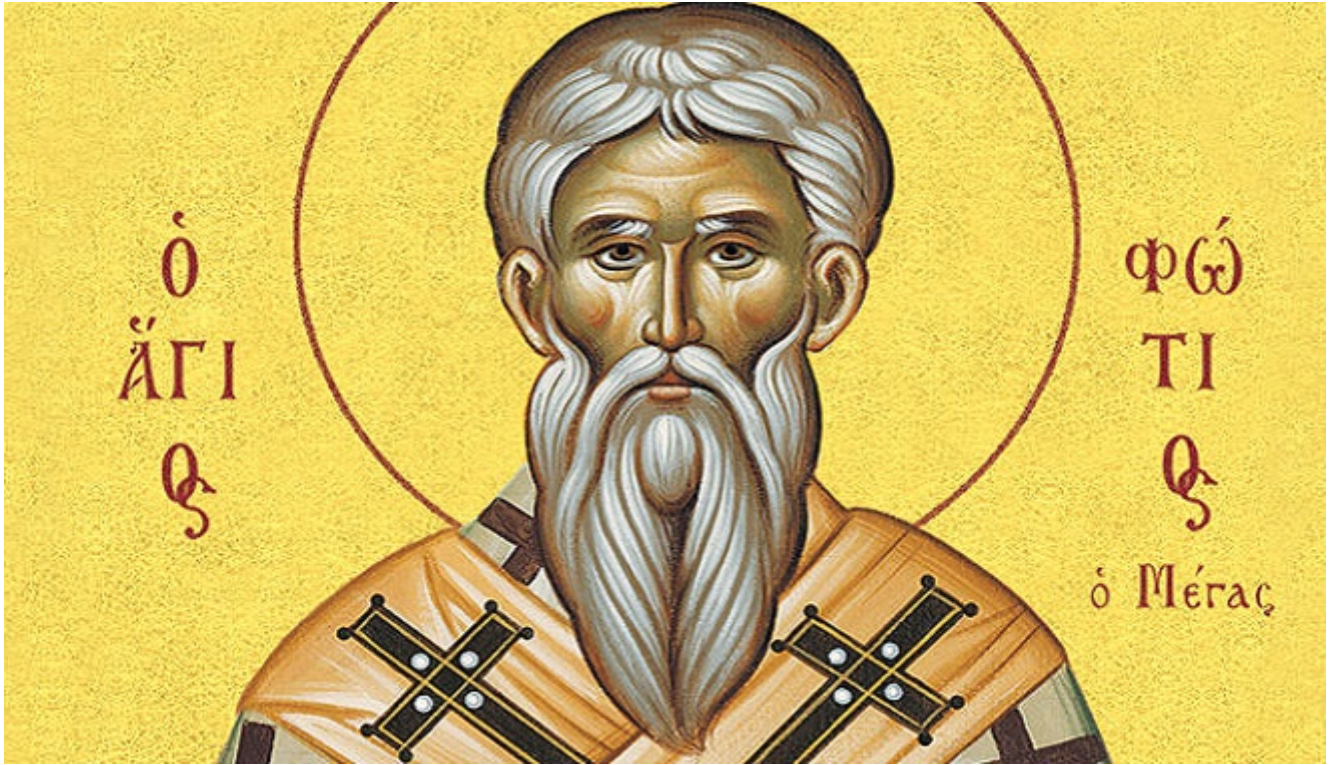
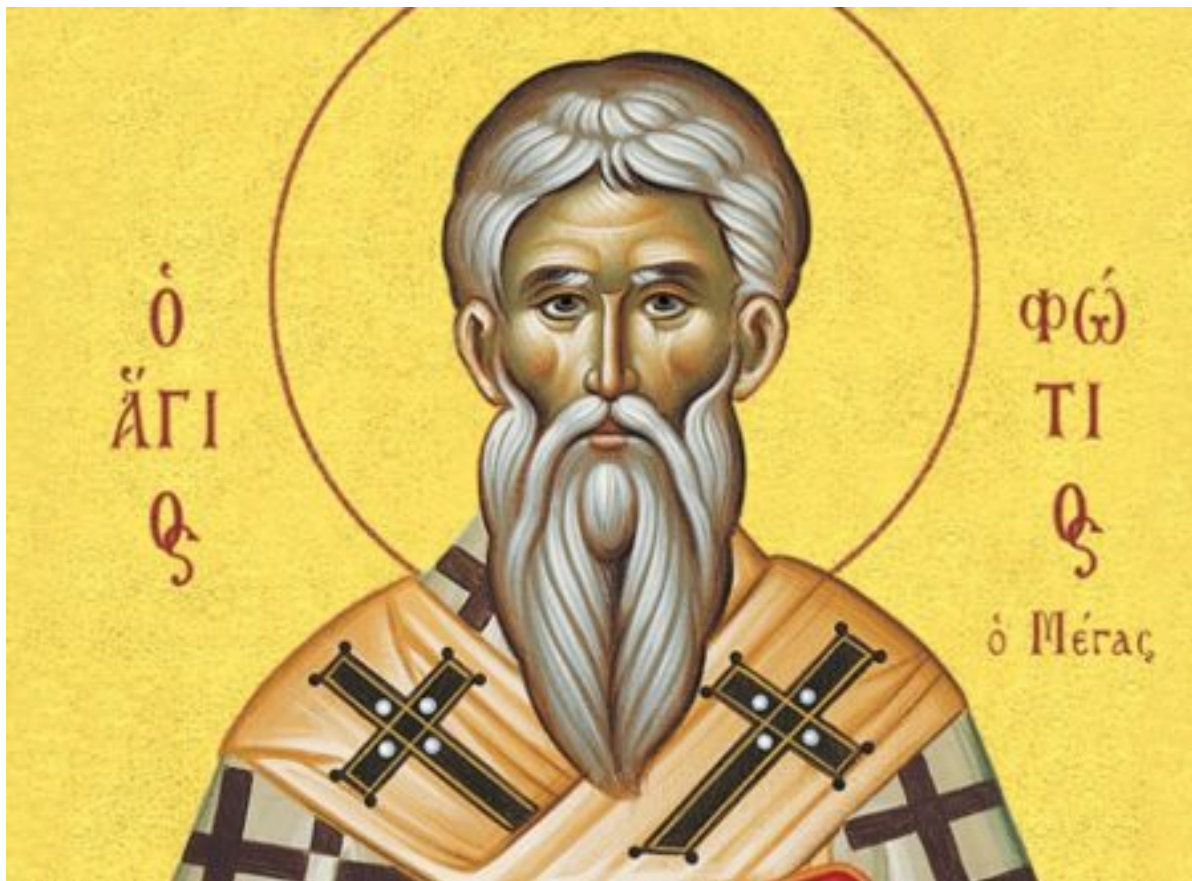

28 Φεβρουαρίου 2023

Άγιος Φώτιος ο Μέγας: Να μη ζητάς ν' ακούς τα ευχάριστα από τους φίλους, αλλά μάλλον τα αληθινά!

/ Αγίων και Γερόντων παραινέσεις

Ἅγιος Φώτιος ὁ Μέγας.

(Επιμέλεια Στέλιος Κούκος)

Ἅγιος Φώτιος ὁ Μέγας

Προς τον εκλαμπρότατο και ενδοξότατο Μιχαήλ ηγεμόνα της Βουλγαρίας εκ Θεού αγαπημένο εν Κυρίῳ πνευματικό υιό

Συνέχεια από εδώ: <http://www.pemptousia.gr/?p=366076>

Η φιλία

49. Να μη είσαι γρήγορος στη σύναψη φιλίας· όταν όμως συνάψης δεσμό, να τον διατηρήσ ἄλυτο με κάθε τρόπο,(36) σηκώνοντας ὄλο το βάρος του συνανθρώπου, με την προϋπόθεσι ὅτι δεν επιφέρει κίνδυνο στην ψυχή. Διότι οι διαστάσεις προς τους φίλους εκφραλίζουν ὄλη την προαίρεσι των ανθρώπων και υποβάλλουν ὄχι μόνο τον υπαίτιο ἀλλά και τον ἀναίτιο στην ἴδια ὑπόνοια.

Φίλους να κάμης εκείνους, οι οποίοι διατηρούν παντοτινά άδολη την φιλία προς τους άλλους και μήτε όταν ευημερούσαν τους εφθόνησαν μήτε όταν δυστυχούσαν τους παραμέλησαν.

Πράγματι πολλοί εβοήθησαν κι επόνεσαν τους φίλους όταν ευρίσκονταν σε δυστυχία, αλλά όταν ήσαν ευτυχείς δεν εβάσταξαν την ευημερία τους· έτσι αυτούς που δεν τους ήλεγξε ο καιρός της συμπαθείας, τους εξεσκεπάσε το πάθος του φθόνου.

Ν' αποκτάς λοιπόν φίλους όχι τους φαύλους αλλά τους αρίστους· διότι τα ήθη των φίλων κρίνονται συνήθως από την ποιότητα των φιλουμένων(37) διά των εντίμων φίλων εύκολα επαναφέρεται κανείς και όταν παραπέση, οι φαύλοι όμως φθείρουν και την υπάρχουσα καλοκαγαθία· οι πρώτοι καλύπτοντας οι ίδιοι την έλλειψη των φίλων στην αρετή την κάμουν να φαίνεται ανελλιπής, ενώ η συναναστροφή με τους φαύλους καθιστά νόθο και ο,τι υπόλοιπο αρετής υπάρχει.

50. Να μη ζητής ν' ακούης τα ευχάριστα από τους φίλους, αλλά μάλλον τα αληθινά. Διότι, αν δεν πρέπει να πιστεύσωμε στους εχθρούς ακόμη και όταν λέγουν την αλήθεια, από τους φίλους δε έχει φθαρεί η αλήθεια και ζητούν κι εκείνοι να λέγωνται τα ευχάριστα, από πού αλλού θα προέλθη για μας η γνώσις της αληθείας και η διόρθωσις των τυχόν ανοσίων λόγων και πράξεών μας;

Γι' αυτό να θεωρής σπουδαίο πράγμα το να διαφέρουν οι φίλοι των κολάκων. Οι μεν κόλακες, επαινώντας σε κατά πρόσωπο, και σένα τον ίδιο δεν αφήνουν να λάβης συναίσθησι των σφαλμάτων που φυσικά διαπράττεις και μεγαλύτερα τα καθιστούν με τις διαβολές προς τους άλλους· οι φίλοι όμως με τον φιλικό έλεγχο και σένα τον ίδιο ενισχύουν περισσότερο, ώστε ν' αντιληφθής την παρανομία, και, αν χρειασθή να λεχθή κάτι και προς τους έξω, τότε αντί κατηγορίας ευρίσκουν απολογία για την πράξι.

Όσο λοιπόν διαφέρει η άσκησις της αρετής από την προκοπή στην κακία και το να διαλύη κανείς τις διαβολές από το να διαβάλλη στους υπηκόους, τόσο πρέπει και συ να προτιμάς τους φίλους από τους κόλακες.(38)

51. Όσα από τα μυστικά αυξάνουν την αρετή σου, να τα γνωστοποιής στους φίλους· όσα όμως εκφαιλίζουν τη γνώμη, αυτά ούτε ο ίδιος να τα εκτελής ούτε στους φίλους να τα διαβιβάζης.(39) Αυτό είναι άριστο και χωρίς άλλη αιτιολογία·

πλην όμως, όταν η φιλία, όπως συχνά συμβαίνει στα ανθρώπινα, μεταστραφή σε κορεσμό, τότε γίνεται περισσότερο αντιληπτή η χρησιμότης της παραινέσεως.

Πράγματι, το φαύλο μυστικό, και μάλιστα αυτό που υπεισέρχεται στους λογισμούς του συμμεριζομένου και τους διασεΐει, απομακρύνει γρήγορα και χωρίς καθυστέρηση από την αγάπη και δεν του επιτρέπει να αποβλέψη προς την επιστροφή· και όταν δημοσιοποιηθή θα σου προκαλέση βαρεία βλάβη και θα σε διαθέση δυσμενώς προς αυτόν που το διέδωσε.

Το χρηστό όμως μυστικό και τον συμμεριζόμενο θα συγκρατήση από την διάσπασιν της φιλίας, εκβιάζοντάς τον μ' ένα δυνατό δεσμό, την αρετή, και εισερχόμενο στον του θα τον καλέση σ' έπαινο της σπουδαίας σου γνώμης, αλλά οπωσδήποτε και σένα, αν παραφέρθηκες σε κάτι, θα σε πείση, βλέποντας αυτά, να αναλάβης χωρίς δυσαρέσκεια πάλι την προς αυτόν συναναστροφή και φιλική σχέσι.

Πάντοτε λοιπόν να καλολογής τους φίλους, και μάλιστα τους απόντας ενώπιον των παρόντων έτσι μπορεί και το κακό της κολακείας ν' αποφύγης, μη επιτρέποντας να φανή στη συμπεριφορά σου ούτε ίχνος της, και στους φίλους θα παρουσιασθής ευαρέστως αφού διεβεβαίωσες τους παρόντες ότι είσαι τέτοιας διαθέσεως, όπως εφάνηκες σ' αυτούς με τα λόγια σου περί των απόντων.

Σημειώσεις

36. Ψευδο-Ισοκράτης, Προς Δημόνικον 24.
37. Ισοκράτης, Προς Νικοκλέα 27.
38. Ισοκράτης, Προς Νικοκλέα 28.
39. Ψευδο-Ισοκράτης, Προς Δημόνικον 22.

Η «Επιστολή προς Βούλγαρον Ηγεμόνα» του αγίου Φωτίου του Μεγάλου δημοσιεύτηκε στο περιοδικό «Εποπτεία» τον Φεβρουάριο του 1992. Εισαγωγή, μετάφραση, σημειώσεις Παναγιώτης Κ. Χρήστου. Αναδημοσίευση από την ιστοσελίδα

Myriobiblos

Βιβλιοθήκη:

http://www.myriobiblos.gr/texts/greek/fotios_epistoli.html

PERMANENTLY_REMOVED